

[Trkiye ABD'nin projesine hizmet ediyor](#)

Lbnanl emekli General Emin Hutayt, Trkiye'nin Afrin harekatıyla Amerika'nn Suriye'yi dolayl .yoldan blme projesine hizmet ettiini ne srd

Aran Haber Agency: Blgesel gvenlik konularndaki analizleriyle tannan Emin Hutayt'n Tasnim haber ajansnda yaymlanan yazsn, Suriye'nin toprak btnln savunan analistlerin Trkiye'nin Afrin operasyonuna .baktm yanstmas bakmndan evirmeyi uygun bulduk

Trkiye'nin Suriye'deki yenilgileri

Trkiye'nin Suriye'ye ynelik yeni saldrsndan Ankara'nn hedeflerinin tas aa indi. Recep Tayyip Erdoan hkmeti, Suriye'nin kuzeyinde gvenli blge adn verilen bir blge kurmak istemiti. Ankara, bu blgenin bir .blmn Trkiye'nin piyonlarnn oluturduu askeri gcyle kontrol altnda tutmak istiyordu kilometre geniinde ve 70-90 km. derinliinde bir blge oluturma plan yaplmt ve Halep de bu 120 .blgenin baktm olarak ngrlmt

Bununla birlikte Suriye hkmeti, Trkiye'nin ilk plann baarszla uratt. Halep'in kurtarılması sreciyle Trkiye'nin bu ideallerine ar bir darbe vurdu. Bylece Trkiye'nin uua yasak blge veya Suriye snr boyunca .gvenli blge oluturma hayalleri suya dt

Trkiye bu yenilginin ardndan aknlarla dt ve Rusya bunu frsat bilerek Halep zaferinden sonra Astana'da .olutulacak olan I siyasi zm srecine Trkiye'yi de dahil etmek iin elini Ankara'ya uzatt Rusya'nn bununla hedefi, iddeti durdurma ve Suriye'nin egemenliini ve toprak btnln korumay ngrren .bar salama abalarına Trkiye'yi de dahil etme

Trkiye rejiminin hileciliine ve yapt anlamalara bal kalmayan mahiyetine ramen, Rusya ve ran'dan oluan Astana srecinin destekleyicileri Trkiye'nin mevcut artlarda Astana toplantlarnn hedefleri dorultusunda .davranmaya mecbur olduunu dnd

.Bu gven sebebiyle onlar, dlib ve evresindeki gvenlik ve istikrar sorumluluunu Trkiye'ye braktlar Bu blgede yaklak 40 bin terrist toplanm bulunuyor. Rakamn bu kadar yksek olmasnn sebebi Suriye ordusunun kurtard yerlerden kaan veya Suriye ordusu ile anlama yapan militanlarn bu blgeye gelmi .olmasıyd

Buradaki dier bir terrist grubu da 2014-2015'te dlib'deki askeri merkezlere saldran ve buraya yerleen .terristlerdi

Trkiye'den beklenen, dlib'deki faaliyetlerini Astana toplantlarnn sonularna gre gerekletirmesiydi. Bu .erevede Ankara, grevini iki ekilde yapacakt

Silahl gruplarn datlmas ve militanlarnn silah brakarak bar srecine katlmalarnn salanmas ve Suriye 1- .hkmet glerinin bu blgede meru gvenlii yeniden salamas iin nn almas .Terrist gruplarn bu blgeden karlmas iin askeri yollar gelitirilmesi 2-

Buna ramen yle gzkyor ki Trkiye bir kez daha yapt anlamay hie sayd ve terrist gruplar destekleme .projesi erevesinde bata Nusra Cephesi ile Trkmen gruplar ile dlib blgesinde operasyonlara balad

Trkiye, bu gruplar kendi zel amalarnda kullanmak iin kurmutu ve onlar siyasi zmde kendi nfuzunu dayatmak iin bir ara olarak kulland. Trkiye ayrıca Suriye devletinin kontrolnden uzak bir nfuz blgesi .kurmak ve bu blgeyi Suriye'de baarsz olan dier projelerine karlk kendi kontrol altnda tutmak istiyor Trkiye'nin bu tutumu elbette Suriye iin bir srpriz deildi. am, Trkiye'nin kendi topraklardaki askeri varln hacmi ve yntemi her ne olursa olsun reddetti. Suriye hkmeti, lkesinin topraklarnn Trkiye eliyle meru bir .gvenlie kavuabileceine hibir zaman inanmad

Bu yzden am'daki yetkililer, kendi mttefikleriyle birlikte dlib ve evresini kurtarmak iin plan hazrlad. Bu plan, Suriye ordusunun Tedmur krsal ve lkenin I kesimlerinden Irak snrna kadar olan orta blgelerini .terrist gruplardan temizlemesinden sonra uygulamaya konu

Trkiye, dlib konusunda Suriye'yi kandrabileceini, kendi projesini uygulamak iin vakit kazanabileceini ve

sessizce Suriye'ye ve mttetiklerine yeni artlar dayatabileceini dnyordu. Ama Trkiye'nin plan bir kez .daha baarsz oldu

Suriye ordusu dlib operasyonunun ilk aamasn balatt. Suriye'nin kuzeyindeki ikinci askeri s olan Ebu Duhur askeri havaalann kontrol altna alarak ok nemli bir stratejik kazanm elde etti. ID terroristlerini 900 kilometrekarelik bir alanda kuatma altna ald. Onlar Ebu Duhur havaalanna saldrmdktan mahrum .ederek ya lm veya teslim olma seenekleri ile kar karya brakt

Bu operasyon ayrc Nusra Cephesi'nin elindeki 200'den fazla mevziyi kaybetmesine ve krlgan bir .konuma dmesine neden oldu

Bu saha gerekleri tam da Soi'de yaplacak olan Suriye ulusal konferansna bir hafta kala Trkiye asndan srpriz oldu. Ayrc Amerika, Krt isyanlara verdiii destee sessiz kalmas iin bir taviz elde etme peindeydi. Buna ilaveten Trkiye'nin sreli olarak Suriye'ye saldr ve Suriye'nin bir ksmna ya da .tamamna hakim olma hevesleri vard

Tm bu hevesler, Trkiye'nin Afrin blgesine Zeytin Dal ad altnda saldr balatmasna sebep oldu. Trkiye Zeytin Dal adn kullanarak bu operasyon ile saldr ve kan dkme deil bar ve istikrar hedefledii imajn yaratmaya alt. Bu yzden de operasyonun hedefinin terre mcadele Krt terroristleri Trkiye snrndan uzak .tutmak olduunu syledi

Trkiye'nin saldrs Amerika'nn gzetiminde balad

Trkiye, bu artlar, bu hevesler ve hedefler dorultusunda Afrin'e ynelik balatt saldrya dier lkelerden onay almaya alyor. Bu yzden askeri operasyonu ran'a ve Rusya'ya haber verdiini; konsolosluu araclyla da .am'a yazl olarak bilgi verdiini iddia etti

Suriye bu durumu yalanlad, Moskova ise bunu ne teyit ne de tekzip etti ve bu konuda sessiz kald. Tahran ise ak bir ekilde Trkiye'nin Suriye'ye ynelik askeri operasyonunu reddetti ve Suriye'nin .egemenliine ve toprak btnlne sayg gsterilmesini istedi

Bu denklemin dier tarafnda yer alan ngiltere hemen operasyonu onaylad ve bunu anladn aklad. Londra'nn bu tutumu, Amerika'nn bu saldr konusunda Trkiye'ye yeil k yaktnn bir gstergesi idi. Amerika .da erken bir ekilde Trkiye'nin tavrnn anladn syledi

Burada dier bir rezillik de BM Gvenlik Konseyi, Afrin'deki durumu grmek iin topland ama bu konuda herhangi bir karar da almad, hatta tek kelimelik bir aklama bile yapmad. Halbuki BM Gvenlik Konseyi ABD kararlarna teslim olmu haldedir ve dier taraflar da Gvenlik Konseyi'nin kararlarn veto hakkna .sahiptir

Dolaysyla Trkiye'nin Afrin'e ynelik operasyonunun 7 yldr Suriye'ye saldran lkelerin onay ile gerekletii .sylenebilir

Trkiye'nin Suriye'ye saldrsnn kaderi

imdi akla bu saldrnn kaderiyle yani sonucunun ne olacayla ilgili bir soru geliyor. ncelikle unu belirtiyim ki bu, Amerika'nn karlar dorultusunda atlm bir admdr ve bu saldryla Suriye'deki atmalar uzatmak, Suriye'nin dolayl bir ekilde blnmesinin zeminlerini yaratmak ve Suriye'nin toprak btnl iinde istikrara kavumasn engellemeyi ngren Amerikan projesine hizmet edilmitir. Amerika, Suriye'nin Trkiye .ile snr olan dou kesimlerinde Krt gleri kulland senaryonun ayns lkenin batsnda da uygulanyor

.Ayrc sz konusu saldr, Soi konferansn da glgeleyebilir ve konferansa katlacak taraflar etkileyebilir Trkiye, bu saldryla Suriye ordusunun Trkiye snrna ulamasn nleyeceini ve dlib savann nc aamasn ?engellebileceini dnyor. Bakalm Trkiye bu hedefini gerekletirebilecek mi

Bu soruya cevap vermeden nce bu saldry izah etme ve hedeflerini belirleme konusunda Trkiye'nin .iinde bulunduu yalnza dikkat etmeliyiz

Trkiye ilk planda, bu operasyonun terr tehlikesini ortadan kaldrmaya ynelik olduunu aklad. Ama daha sonra Suriye snr eridinde 30 km'lik bir gvenli blge olutmak istediini; bu aklamadan sonra da gvenlik .gerekleri ve stratejik gerekelerle blge zerinde daimi bir hakimiyet kurmak istediini aklad

Nihayet Erdoan, Afrin savanda, Trkiye'deki 3 milyon Suriyeli mltecinin bu blgeye yerletirilmesini ngren bir plann sz konusu olduunu aklad. Elbette Trkiye'nin bu konuda aklad rakamlar doru deil. Ama Trkiye unu unutuyor: Suriye halk ve liderleri, Trkiye'nin bu blgedeki igalini kabul etmiyor ve bu hareketi

.cevapsz brakmayacaktır

Baz Krtlerin davranlarnn ve kendi lkelerine kar Amerika'ya ballklarnn Trkiye'ye Suriye'nin kuzeyine saldrmas iin bahane verdii dorudur. Ama Suriye halknn ounluu ordusuyla ve hkmetiyle birlikte ve .Trkiye'nin saldrsna da kar koyacak gtedir

Biz inanyoruz ki bu kar koyma iki aamada gerekecektir. Birinci aama siyasi ve hukuki faaliyetleri ieriyor ki Suriye bu sreci balatt. kinci aama ise askeri sahay kapsamaktadr ve Suriye'nin bu sreci .erteleyebileceini dnmyoruz

Eer Trkiye, siyasi aamann gereklerine teslim olmaz, saldrlnn durdurmaz ve Astana'daki tutumuna bal kalmazsa kendini Suriye topraklarnda mtecaviz bir dman konumunda bulacaktır. Bu durumda da .beklediinden daha ar zararlar grecektir

eviri: YDH